



Bestyrelsens beretning 2021

Siden marts 2021 har DPAS' bestyrelse haft følgende sammensætning:

Lene Buhl Riis (Herlev), formand for bestyrelsen og bestyrelsens repræsentant i de lægevidenskabelige selskaber (LVS) og UEMS.

Christian Beltoft Brøchner (Rigshospitalet), næstformand, bestyrelsens repræsentant i LVS, webansvarlig samt ansvarlig for det videnskabelige program til årsmødet.

Helle Knudsen (Herlev), kasserer, bestyrelsens repræsentant i LVS og bestyrelsens repræsentant i Uddannelsesudvalget.

Martin Wirenfeldt Nielsen (Odense), bestyrelsens sekretær og bestyrelsens repræsentant i Udvalg for Molekylærpatologi.

Gitte Hedegaard Jensen (Odense), bestyrelsens repræsentant i Informatikudvalget, Kvalitetsudvalget, LVS og årsmødekontakt person.

Kristi Bøgh Anderson (Aalborg), FYPAs formand og FYPAs repræsentant i bestyrelsen samt bestyrelsens repræsentant i Udvalg for Digital Patologi.

2021 har som det foregående år været præget af COVID-19 situationen. Bestyrelsen har haft mulighed for at mødes fysisk, men mange af de aktiviteter vi normalt deltager i (bl.a. arbejdsgrupper i Sundhedsstyrelsen, Nationalt Genom Center, UEMS, ESP) har fortsat haft begrænset aktivitet det meste af 2021. Mod slutningen af året og i starten af 2022 er der heldigvis kommet gang i nogle af grupperne igen.

Bestyrelsen har i perioden afholdt i alt 12 møder heraf 6 fysiske møder, herunder et internatmøde. Derudover har der været afholdt møde med de ledende overlæger. Bestyrelsens arbejde har bl.a. omfattet følgende emner:

ÅRSMØDE

Årsmødet 2021 blev afholdt virtuelt på Teams. Der var præsentation af forskningstræningsprojekter og uddeling af forskningstræningsprisen. Efter det videnskabelige program blev der afholdt generalforsamling i DPAS. Selvom afdelingerne gjorde hvad de kunne for at bidrage med et socialt arrangement, har vi virkelig glædet os til endelig at kunne holde et fysisk årsmøde. DPAS bestyrelse stod selv for afviklingen af det virtuelle årsmøde hvilket gav en stor økonomisk besparelse, som delvist kompenserede for det store underskud i 2020. Mødet blev afholdt uden deltagergebyr og der var mange deltager online

Subgruppemøderne har haft stor tilslutning ved de seneste fysiske årsmøder og flere subspecialer har udtrykt ønske om at få deres eget møde. I 2022 har vi derfor valgt at udvide antallet af subgruppemøder så de nu er fordelt over 2 dage. Det tilstræbes, at subgruppemøderne dækker mange fagområder og rækker udover DMCG'erne. Subgruppemøderne tiltrækker mange deltagere og omfatter organspecifikke områder, men også bredere emner som alle har en interesse i.

REVISION AF MÅLBESKRIVELSEN

Udkastet til den nye målbeskrivelse er nu gennemgået af Sundhedsstyrelsen. Deres kommentarer har overvejende været af redaktionel karakter og de bemærker, at målbeskrivelsesudvalget har lavet en meget grundig revision, der sikrer at målbeskrivelsen er tidssvarende og anvendelig i den daglige uddannelse. Corona-situationen har forsinket færdiggørelsen, men forventningen er, at vi kommer i mål i foråret 2022. Hvornår den endeligt kan tages i brug afhænger dog bl.a. af implementeringen i logbog.net. Det forventes at målbeskrivelsen kan tages i brug uagtet den forestående revision af speciallægeuddannelserne.

REVISION AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE

Sundhedsstyrelsen gennemfører en revision af rammerne for den lægelige videreuddannelse, som skal sikre, at sundhedsvæsenet imødekommer de behov, sundhedsvæsenet har i 2040. Der er et ønske om at den nye speciallæge uddannelse særligt kommer til at tage hensyn til

- *Alsidighed*. Flere læger får en større bredde i deres kompetence
- *Fleksibilitet*. En mere fleksibel uddannelse, og at læger mere fleksibelt kan løse opgaver
- *Faglighed*. Læger udvikler kompetencer, der betyder, at behandlingskvaliteten er høj

Der er nedsat 4 arbejdsgrupper, som skal beskrive modeller for en ny speciallæge uddannelse og vurdere fordele og ulemper i forhold til den gældende struktur. Arbejdsgruppe 2 omhandler den kommende specialestruktur (hvilke specialer og hvor mange) og under arbejdsgruppe to er der etableret fire underarbejdsgrupper, der skal arbejde med fællesområder og specialestruktur på forskellige områder. DPAS er repræsenteret i to af disse arbejdsgrupper:

- Underarbejdsgruppe A: Omfatter det laboratoriemedicinske område, herunder Klinisk immunologi, Klinisk mikrobiologi, Klinisk genetik Klinisk Biokemi og Patologisk anatomi og cytologi.
- Underarbejdsgruppe B: Omfatter Retsmedicin og Patologisk anatomi og cytologi

Fælles for begge arbejdsgrupper gælder, at vi skal vurdere, om der i fremtidens sundhedsvæsen er behov for at omorganisere speciallægeuddannelserne eller specialestrukturen for de involverede specialer. Sundhedsstyrelsen har bedt arbejdsgrupperne om at beskrive ligheder og forskelle mellem de, citat "nært beslægtede" specialer i underarbejdsgruppen, herunder en vurdering af om man kunne forestille sig en sammenlægning af nogle af speciallægeuddannelserne eller nogle fælles elementer fx fælles specialespecifikke kurser eller fokuserede ophold.

Der har kun været afholdt de indledende møder hvor specialerne hver især har præsenteret deres daglige opgaver som speciallæger herunder de ønskede kompetencer hos en nyuddannet speciallæge. Gennemgangen tydeliggjorde at specialerne er meget forskellige og der kun er få fællesmængder. Uagtet dette forventes det at vi kommer med forslag til potentielle fællesområder. En gennemgang af vores specialespecifikke kurser (TS-kurserne) viser at der er enkelte overlap i forhold til molekylærbiologiske metoder og mikroskopi af væv. Patologiens behov for en organrelateret tilgang til uddannelsen adskiller sig fra de andre

specialer og fraset enkelte metode kurser synes en samlet fælles kursusrække ikke realistisk. På introduktionsniveau har en fælles introduktionsuddannelse for især laboratoriespecialerne været drøftet. Arbejdet er omfattende for vores repræsentanter og skal munde ud i en rapport, som afleveres til over-arbejdsgruppe 2 og indgår i deres videre arbejde med den nye specialestruktur. Det er vores forventning, at vi med indsatsen i de to arbejdsgrupper får tydeliggjort for Sundhedsstyrelsen, at en fælles laboratoriespeciale uddannelse eller en fælles uddannelse i patologi og retsmedicin ikke bidrager til fleksibilitet eller øget faglighed.

NATIONALT GENOM CENTER

Nationalt Genom Center (NGC) har i 2021 nedsat nationale specialistnetværk for hver af de 16 patientgrupper/sygdomsområder der er godkendt til inklusion i den nationale infrastruktur for helgenomsekventering. De nationale specialistnetværk skal bidrage med sundhedsfaglig rådgivning om den pågældende patientgruppe. DPAS er udpeget til at repræsentere Lægevidenskabeligt selskab (LVS) i specialistnetværket for nyresvigt, føtal medicin og uhelbredelig kræft. Vi havde gerne set at vi var repræsenteret i endnu flere netværk, men trods alt dækker vi et bredt udvalg af patientgrupper. I 2022 skal der udpeges flere patientgrupper og specialistnetværk, som vi håber at blive en del af. DPAS takker de medlemmer der indgår i specialistnetværkene – det er meget vigtig at vi på den måde har mulighed for at få indflydelse på arbejdet i NGC.

UDVALG FOR DIGITAL PATOLOGI

Ved generalforsamlingen i 2021 fik DPAS et "Udvalg for Digital Patologi". Udvalget overgik fra at være en arbejdsgruppe til et reelt udvalg og en del af selskabets vedtægter. Udvalget har været meget aktivt i 2021 hvilket fremgår af deres beretning som ligger selvstændigt på hjemmesiden. Udvalget har udsendt selvstændige nyhedsbreve og her kan man følge udvalgets arbejde der omfatter alt fra kvalitetskrav for skærme og scannere, snit kvalitet og juridiske aspekter ved indførelsen af digital patologi. Der har været studiebesøg på en patologiafdeling i Malmö og i samarbejde med DPAS' uddannelsesudvalg er der planer om et temamøde om digital patologi i efteråret 2022.

IVD-FORORDNINGEN

In-Vitro Diagnostics Regulation (IVDR) er en forordning, der sammen med Medical Devices Regulation (MDR), erstatter 3 tidligere bekendtgørelser på området. IVDR er først og fremmest en produktlovgivning, der retter sig mod fabrikanter, men som også får betydning for vores in-house diagnostik. Teksten bag forordningen er meget svær at fortolke til trods for at en EU-arbejdsgruppe, har udarbejdet en guide til forordningen som er mere letlæselig. Lægemiddelstyrelsen er kontrolorgan i Danmark, men der er ingen vejledning fra deres side mht. hvordan forordningen kan omsættes til danske forhold. Der er derfor nedsat en arbejdsgruppe på tværs af alle laboratoriespecialerne som har udarbejdet en fælles vejledning forankret i de faglige selskaber, Statens Serum Institut og Danske Regioner. Anbefalingen indeholder den tolkning, som arbejdsgruppen i fællesskab har af forordningens artikel 5.5 vedrørende opsætning af in-house assays samt EU-kommissionens guide til in-house devices. Anbefalingen er forelagt Lægemiddelstyrelsen som laboratoriernes forslag til hvordan forordningen kan omsættes i praksis til danske forhold.

Den nye forordning stiller krav om kvalitetssikring/ akkreditering iht. en international anerkendt standard hvis man udfører in-house analyser. De fleste patologiafdelinger er derfor påbegyndt arbejdet med at opnå en ISO 15.189 akkreditering. Nogle afdelinger er langt med processen og har fået akkrediteret en del af laboratoriet, mens andre fortsat er i forberedelsesfasen. Der er nedsat en IVD-forordningsarbejdsgruppe bestående af repræsentanter for afdelingsledelser i alle regioner og DPAS bestyrelse repræsenteret ved formanden. Arbejdsgruppen har taget initiativ til to workshops i 2021 hvor landets patologi afdelinger er inviteret til at høre oplæg fra akkrediteringsorganisationen DANAK og afdelinger der er langt i akkrediteringsprocessen. Der har været stor tilslutning til møderne og stor interesse i at samarbejde omkring akkrediteringsprocessen på tværs af landets patologi afdelinger. Det er planen, at der skal afholdes flere workshops fremover for at understøtte samarbejdet.

Grundet corona-situationen er forordningens ikrafttrædelse heldigvis udskudt til maj 2024, for afdelingerne har et enormt arbejde foran sig.

MOLEKYLÆRPATOLOGI

Molekylærbiologer har en central plads i patologien hvor deres bidrag ofte er afgørende for en specifik, behandlingsindikerende diagnose. Der har længe været et ønske om en specialistanerkendelse/tildeling af autorisation til molekylærbiologer, der arbejder indenfor patologien og andre laboratoriespecialer.

Det er bestyrelsens holdning, at en egentlig uddannelse, der leder op til en autorisation, skal være forankret bredere end kun indenfor molekylærpatologi, derfor bør et efteruddannelsesforløb være forankret i Dansk Selskab for Kliniske Akademikere. DPAS vil imidlertid meget gerne bidrage til det faglige indhold, fx en kursusrække, som kan føre frem til en autorisation i sundhedsvæsenet.

Der er udarbejdet et nyt kommissorium for Udvalg for Molekylær patologi under DPAS og i forbindelse med generalforsamlingen lægges der op til en ændring af vedtægterne i forhold til formandskab og sammensætningen af udvalget.

MØDE MED LEDENDE OVERLÆGER

Det er blevet en tradition, at der om efteråret afholdes dialogmøde med deltagelse af de 13 ledende overlæger fra landets patologi afdelinger og DPAS bestyrelse. I løbet af bestyrelsesåret er der flere emner til diskussion, hvor bestyrelsen gerne vil have input fra afdelingsledelserne. I år blev der bl.a. drøftet digital patologi i regionerne, fremtidigt udbud af fælles patologiesystem og udarbejdelsen af en vejledning til ændring af diagnosekoder i forbindelse med præparatrevisioner.

Møderne giver samtidig afdelingsledelserne mulighed for at mødes på tværs af regionerne og er meget velbesøgte.

Februar 2022
Lene Buhl Riis

